

Rynek radiowo-telewizyjny w Polsce

Iwona Leonowicz-Bukała

Zadaniem radiofonii i telewizji jest:

- dostarczanie informacji;
- udostępnianie dóbr kultury i sztuki;
- ułatwianie korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki;
- upowszechnianie edukacji obywatelskiej;
- dostarczanie rozrywki;
- opieranie krajowej twórczości audiowizualnej

[Ustawa o radiofonii i telewizji z 29.12.1992 r.]

Usługa medialna

- usługa w postaci programu albo audiowizualnej usługi medialnej na żądanie, za którą odpowiedzialność redakcyjną ponosi jej dostawca i której podstawowym celem jest dostarczanie poprzez sieci telekomunikacyjne ogółowi odbiorców audycji, w celach informacyjnych, rozrywkowych lub edukacyjnych; usługą medialną jest także przekaz handlowy

audycja

- ciąg ruchomych obrazów z dźwiękiem lub bez niego (audycja audiowizualna) albo ciąg dźwięków (audycja radiowa), stanowiący, ze względu na treść, formę, przeznaczenie lub autorstwo, odrębną całość w stworzonym przez dostawcę usługi medialnej programie lub katalogu audycji publicznie udostępnianych w ramach audiowizualnej usługi medialnej na żądanie, zwanym dalej "katalogiem"

program

- uporządkowany zestaw audycji, przekazów handlowych lub innych przekazów, rozpowszechniany w całości, w sposób umożliwiający jednoczesny odbiór przez odbiorców w ustalonym przez nadawcę układzie

System koncesji

- Rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych, z wyjątkiem programów publicznej radiofonii i telewizji, wymaga uzyskania koncesji
- Od momentu wdrożenia cyfryzacji, koncesje telewizyjne uzyskuje się w postaci miejsca na multipleksie

23 lipca 2013 r.

- Koniec telewizji analogowej w polsce
- [Ustawa z 30 czerwca 2011 r. o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej.](#)

Linearne usługi audiowizualne

- 96% gospodarstw posiada odbiornik telewizyjny
- 4 godziny dziennie (2012)
- bezpłatna w standardzie DVB-T lub płatna, dostarczana przez operatorów platform satelitarnych, telewizji kablowych i IPTV.

Multipleks telewizyjny

- pakiet kanałów telewizyjnych, radiowych i dodatkowych usług jednocześnie transmitowanych cyfrowo (multipleksowanych) do odbiorcy w jednym kanale częstotliwości
- strumień danych cyfrowych tworzonych z kodowania treści audiowizualnych oraz danych dotyczących elektronicznego przewoźnika po programach, systemu dostępu warunkowego lub usług dodatkowych
- Operator multipleksu, posiadający koncesję, odbiera strumienie danych (programy i usługi) od ich nadawców, łączy je w jeden pakiet i emituje.

DVB-T

- 3 bezpłatne multipleksy ogólnopolskie (MUX 1, MUX2, MUX3)– łączny zasięg 99,6% kraju
- Największy zasięg 99,5% ma mux 3
- Multipleksy lokalne (**MUX L1, MUX L2, MUX L3,...**)

MUX1

- Fokus TV
- Stopklatka TV
- Eska TV
- TTV
- Polo TV
- ATM Rozrywka
- TV Trwam
- TVP ABC

MUX 2

- TVN
- TV4
- TV6
- TV Puls
- TV Puls 2
- Polsat
- Polsat Sport News
- TVN 7

MUX 3

- TVP1 HD
- TVP2 HD
- TVP INFO
- TVP Regionalna
- TVP Kultura
- TVP Polonia
- TVP Rozrywka
- TVP Historia

Tzw. Iv multipleks cyfrowego polsatu

- Pod marką Tv mobilna
- Póki co jedyny płatny multipleks telewizji cyfrowej
- 8 kodowanych programów telewizyjnych i 12 programów radiowych
- 55,16% udziału w rynku

Multipleksy satelitarne

- Nc+ 35,79% udziału w rynku
- Orange TV - 9,05%

Sieci kablowe

- Ok. 500 operatorów na koniec 2013 r.
- łączna liczba abonentów krajowych operatorów kablowych wynosiła w 2012 r. ok. 4,6 mln
- Główni operatorzy: UPC Polska (32% udziału w rynku), Multimedia Polska (18%), Vectra (18%)

IPTV

- Łączną liczbę odbiorców korzystających z IPTV, czyli transmisji opartej na sieciach szerokopasmowych, w Polsce szacuje się na ok. 250 tys.
- Iptv wymaga infrastruktury w postaci dużej przepustowości w paśmie szerokopasmowym
- niewielu operatorów – orange, netia, Multimedia Polska, Grupa Enea
- **Czas oglądania programów telewizyjnych za pomocą transmisji streamingowych w Internecie rośnie systematycznie**

odbiorcy

- 20% posiadaczy smartfonów w Polsce używa ich do oglądania telewizji. Jest to jedna z najrzadziej wykorzystywanych funkcji tych urządzeń.
- wzrasta zainteresowanie odbiornikami telewizyjnymi wyposażonymi w technologię Smart TV

Audiowizualne usługi nielinearne

- VoD - Obecnie Polacy częściej korzystają z VoD niż oglądają filmy na DVD.
- Wśród użytkowników serwisów VoD, aż 28% korzysta z nich przynajmniej trzy razy w tygodniu, a 18% codziennie
- PPV (pay per view) - UPC Polska, Multimedia Polska i Vectra oraz operatorzy platform satelitarnych Cyfrowy Polsat i nc+
- transmisje sportowe, głównie boks, wrestling i mieszane sztuki walki (MMA)
- PPV w polsce mało popularna
- Rośnie rola konsol do gier (Microsoft Xbox i Sony Play Station), jako urządzeń używanych do odbioru treści audiowizualnych.
- Ponad ¼ Polaków w wieku 18-49 lat posiada takie urządzenie.
- W sierpniu 2013 r. 15% posiadaczy konsol używało ich do oglądania treści VoD

Cyfryzacja a Programy radiowe

- Standard dab+ (Digital Audio Broadcasting)
- W roku 2009 rozgłośnia Polskiego Radia we Wrocławiu zaczęła nadawanie eksperymentalnego programu radia cyfrowego DAB+
- Konieczne nakłady inwestycyjne nadawców
- Koszty podwójnej emisji (analogowej i cyfrowej) w okresie przejściowym
- Ryzyko zwiększenia konkurencji
- Konieczność wymiany odbiorników

Zalety cyfrowej radiofonii

- pozwala na efektywną gospodarkę widmem częstotliwości, które w paśmie UKF wyczerpało możliwości rozwoju
- oferuje więcej programów bardziej dopasowanych do gustów odbiorców
- ...o lepszej jakości dźwięku
- większa ilość programów - to nowe możliwości reklamowe, nowe usługi - rozwój firm, które będą je świadczyć
- Energooszczędna (ekologiczna) emisja sygnału cyfrowego
- Dla systemu FM w miarę oddalania się od nadajnika sygnał stawał się coraz słabszy i podatny na zakłócenia. W systemie radiofonii cyfrowej zjawisko to nie występuje. Jakość jest zawsze taka sama, aż do granicy zasięgu nadajnika. Po przekroczeniu tej granicy sygnał całkowicie zanika
- Transmisja w systemie DAB+ pozwala na przesyłanie oprócz audycji radiowych innych informacji, np. obrazków, slajdów czy tekstu

odbiorcy

- Programów radiowych słucha codziennie około 73% osób w wieku 15+.
- Średni dzienny czas słuchania radia to 4 godziny i 30 minut.
- Programy radiowe są odbierane w 50% poza domem, z czego 28% w samochodach, 18% w pracy i 4% w innych sytuacjach. Oznacza to, że radio staje się medium coraz bardziej mobilnym.
- Od 2006 r. wzrasta poziom słuchalności radia za pośrednictwem sieci Internet (2013 – 5,6%) oraz w mniejszym stopniu za pośrednictwem nadawania satelitarne
- W 2013 r. radia w sieci słuchało 22% internautów, czyli ok. 3,2 mln osób dziennie, z czego dwie trzecie korzysta z internetowej oferty „tradycyjnych” rozgłośni, nadających naziemnie na falach FM.
- 40% internautów słuchających radia w sieci deklaruje, że rozgłośnia której słucha, jest dostępna tylko w sieci.

Programy radiowe w polsce

- Polskie Radio SA nadaje naziemnie 5 programów
- 17 rozgłośni regionalnych polskiego radia
- Do nadawców koncesjonowanych należy 245 rozgłośni, z których:
 - 128 należy do 4 grup radiowych: Grupa RMF, Time (ESKA), Agora i Eurozet,
 - 45 należy do samodzielnych, niezależnych nadawców lokalnych,
 - 46 do diecezji i archidiecezji,
 - 10 do wyższych uczelni,
 - 7 do fundacji
 - 8 do samorządów.

Koniec 😊

KRRiTV

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2011 r. Nr 43 poz. 226, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz.U. Nr 85, poz. 728, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 30 czerwca 2011 r. o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej (Dz.U. Nr 153, poz. 903 i z 2012 r. poz. 1456);
- Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz.U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267).

Konstytucja RP Z 2.04.1997 r. (Dz. U. z dnia 16 lipca 1997 r.).

- **Rozdział IX**
ORGANY KONTROLI PAŃSTWOWEJ I OCHRONY PRAWA
[...]
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
- "Art. 213.1. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji.
2. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wydaje rozporządzenia, a w sprawach indywidualnych podejmuje uchwały."

Art. 214. 1. Członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji są powoływani przez Sejm, Senat i Prezydenta Rzeczypospolitej.

2. Członek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nie może należeć do partii politycznej, związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z godnością pełnionej funkcji.

Art. 215. Zasady i tryb działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jej organizację oraz szczegółowe zasady powoływania jej członków określa ustawa."

Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji. Wg tej ustawy główne zadania KRRiTV to:

- projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji;
- określanie, w granicach upoważnień ustawowych, warunków prowadzenia działalności przez dostawców usług medialnych;
- podejmowanie, w zakresie przewidzianym ustawą, rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie programów, wpisu do rejestru programów, zwanego dalej "rejestrem", oraz prowadzenie tego rejestru;

Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji. Wg tej ustawy główne zadania KRRiTV to:

- uznawanie za nadawcę społecznego lub odbieranie tego przymiotu, na warunkach określonych ustawą;
- sprawowanie w granicach określonych ustawą kontroli działalności dostawców usług medialnych;
- organizowanie badań treści i odbioru usług medialnych;

Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji. Wg tej ustawy główne zadania KRRiTV to:

- prowadzenie monitoringu rynku audiowizualnych usług medialnych na żądanie w celu ustalenia kręgu podmiotów dostarczających audiowizualne usługi medialne na żądanie oraz oceny wykonania obowiązków wynikających z ustawy przez te podmioty;
- ustalanie wysokości opłat za udzielenie koncesji oraz wpis do rejestru;
- ustalanie, na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych wysokości opłat abonamentowych;

Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji. Wg tej ustawy główne zadania KRRiTV to:

- opiniowanie projektów aktów prawnych oraz umów międzynarodowych dotyczących radiofonii i telewizji lub audiowizualnych usług medialnych na żądanie;
- inicjowanie postępu naukowo-technicznego i kształcenia kadr w dziedzinie radiofonii i telewizji;
- organizowanie i inicjowanie współpracy z zagranicą w dziedzinie radiofonii i telewizji, w tym współpracy z organami regulacyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej, właściwymi w sprawach usług medialnych;

Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji. Wg tej ustawy główne zadania KRRiTV to:

- współpraca z właściwymi organizacjami i instytucjami w zakresie ochrony praw autorskich, praw wykonawców, praw producentów oraz dostawców usług medialnych;
- przeprowadzanie jawnych i otwartych konkursów na stanowiska członków rad nadzorczych w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji;

Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji. Wg tej ustawy główne zadania KRRiTV to:

- inicjowanie i wspieranie samoregulacji i współregulacji w zakresie dostarczania usług medialnych;
- upowszechnianie umiejętności świadomego korzystania z mediów (edukacji medialnej) oraz współpraca z innymi organami państwowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami w zakresie edukacji medialnej.

Członkowie KRRiTV

- KRRiTV składa się z 5 członków (dwóch wyznacza Prezydent RP, dwóch Sejm RP i jednego Senat RP) wybieranych na kadencję 6-letnią. Członek Krajowej Rady nie może być powołany na kolejną pełną kadencję.
- Przewodniczącego KRRiTV wybiera Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (zmiana wprowadzona ustawą z 25 kwietnia 2006 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego).

Członkowie KRRiTV

- Art. 10. 1. Przewodniczący Krajowej Rady kieruje jej pracami, reprezentuje Krajową Radę oraz wykonuje zadania określone w ustawie.
 2. Przewodniczący Krajowej Rady może żądać od nadawcy przedstawienia materiałów, dokumentów i udzielenia wyjaśnień w zakresie niezbędnym dla kontroli zgodności działania nadawcy z przepisami ustawy i warunkami koncesji.
 3. Przewodniczący Krajowej Rady może wezwać nadawcę do zaniechania działań w zakresie tworzenia i rozpowszechniania programów, jeżeli naruszają one przepisy ustawy, uchwały Krajowej Rady lub warunki koncesji.
 4. Przewodniczący Krajowej Rady na podstawie uchwały tej Rady może wydać decyzję nakazującą zaniechanie przez nadawcę działań w zakresie, o którym mowa w ust. 3.

Obecny skład KRRiTV

42.	Jan Dworak	Prezydent RP	04.08.2010 – 3.08.2016	Przewodniczący od 10.08.2010r.
43.	Krzysztof Luft	Prezydent RP	04.08.2010 – 3.08.2016	
44.	Stefan Józef Pastuszka	Senat RP	04.08.2010 – 3.08.2016	
45.	Witold Graboś	Sejm RP	04.08.2010 – 3.08.2016	Zastępca Przewodniczącego - od 21.09.2010
46.	Sławomir Rogowski	Sejm RP	04.08.2010 – 3.08.2016	

Ważnym dokumentem określającym prace KRRiTV określa Strategia regulacyjna – obecnie na lata 2014 - 2016

- **Główne cele KRRiT:**
- głęboka reforma mediów publicznych polegająca na doprecyzowaniu zadań nadawców publicznych ze szczególnym uwzględnieniem jakości programowej, a także zmiany sposobu odbioru mediów wynikającej z rozwoju technologii, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu ich finansowania i wprowadzeniu systemu społecznego nadzoru nad realizacją misji publicznej;

Główne cele KRRiT:

- rozwój pluralizmu, własności i źródeł finansowania mediów, różnorodności oferty programowej, wspieranie mediów społecznych, środowiskowych i lokalnych, zapewnienie dostępu do mediów wszystkim grupom społecznym;
- zachowanie warunków konkurencji na rynku dostawców usług medialnych ze szczególnym uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej oraz sposobu prowadzenia przez nadawców publicznych działalności reklamowej;

Główne cele KRRiT:

- zapewnienie łatwego, zróżnicowanego technicznie dostępu do treści i dowolnego ich wyboru dającego możliwość porównań i ocen;
- tworzenie warunków dla rozwoju usług medialnych z wykorzystaniem nowych technologii przekazu, w tym w szczególności dalszy rozwój naziemnej telewizji cyfrowej oraz wprowadzenie radiofonii cyfrowej;

Główne cele KRRiT:

- ochrona małoletnich przed wpływem odbioru usług medialnych, które mogłyby zaszkodzić ich fizycznemu, psychicznemu i moralnemu rozwojowi w usługach linearnych i nielinearnych.

W roku 2013 Polska uzyskała najwyższe w ostatnim dziesięcioleciu notowania w rankingu wolności prasy (Press Freedom Index) międzynarodowej organizacji Reporterzy bez Granic, zajmując w nim 22 miejsce, drugie w Europie Środkowo Wschodniej (po Czechach, które uplasowały się na miejscu 16.).

Stworzenie warunków dla rozwoju mediów trzeciego sektora i mediów lokalnych 1

- Nadawca Środowiskowy. Status nadawcy Środowiskowego będzie mógł uzyskać podmiot, którego koncesja określa szczegółowo cele i sposób realizacji jego zadań i którego działalność nie będzie zależna od władz państwowych, samorządowych, instytucji kościelnych i związków wyznaniowych, a także od organizacji pracodawców i związków zawodowych. Istotnym elementem działalności nadawcy Środowiskowego powinna być aktywizacja odbiorców w tworzeniu programu na zasadach wolontariatu. Nadawca prowadzący działalność non profit oraz jawną sprawozdawczość będzie mógł częściowo partycypować w rynku reklamowym.

Stworzenie warunków dla rozwoju mediów trzeciego sektora i mediów lokalnych 2

- Nadawca lokalny. Status nadawcy lokalnego będzie można uzyskać pod warunkiem umieszczania w programie, w odpowiednim wymiarze, lokalnych treści tworzonych z lokalnej perspektywy i z wykorzystaniem lokalnych źródeł informacji oraz zachowania oryginalności tworzonego programu i sposobu jego oznaczania (niezależność od innych nadawców i ich marek), a także ulokowania siedziby nadawcy na obszarze objętym koncesją

Przykładowe sprawy, jakimi zajmuje się KRRiTV:

- **Ochrona małoletnich**
- Gdy oglądam film, w przerwie reklama jest o kilka decybeli głośniejsza, niż film. Czy istnieje możliwość wydania zapisu, rozporządzenia etc., w którym nakazało by się emitować wszelkie programy, filmy, koncerty, REKLAMY z jedną odgórnie ustaloną siłą dźwięku?

Prawdziwy koniec 😊